

УДК 519.217

СТІЙКІСТЬ У СЕРЕДНЬОМУ КВАДРАТИЧНОМУ СТОХАСТИЧНИХ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ НЕЙТРАЛЬНОГО ТИПУ ІЗ ПУАССОНОВИМИ ПЕРЕМИКАННЯМИ І ВИПАДКОВИМИ ЗБУРЕННЯМИ ПАРАМЕТРІВ

Берега В.Ю.¹⁾, Городенська М.В.²⁾

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

¹⁾ к.фіз.-мат.н., доцент; ²⁾ магістрант

Нехай на стохастичному базисі $(\Omega, \mathcal{F}, \mathcal{P}, \mathcal{F})$ заданий випадковий процес x , як сильний розв'язок лінійного стохастичного диференціального рівняння нейтрального типу (НСДФР)

$$\begin{aligned} d[x(t) - gx(t-\tau)] = & [a_0x(t)f_1(\xi_1) + a_1x(t-\tau)f_2(\xi_2)]dt + \\ & + [b_0x(t)f_3(\xi_3) + b_1x(t-\tau)f_4(\xi_4)]dw(t) + \\ & + \int_U [c_0(u)x(t)f_5(\xi_5) + c_1(u)x(t-\tau)f_6(\xi_6)]\tilde{v}(du, dt), \end{aligned} \quad (1)$$

з початковою умовою

$$x(\theta) = \psi(\theta), \theta \in [-\tau, 0], \quad (2)$$

де $\psi \in C^1([-\tau, 0])$ – детермінована функція.

Тут $a_i, b_i, i=0,1; g$ – дійсні числа, $\tau > 0$ – стале запізнення; $c_i(\cdot), i=0,1$ – дійсні інтегровні на $\mathbb{R}^1$ функції; стандартний вінерів процес w і центрована пуассонова міра $\tilde{v}$ узгоджені зі стохастичним базисом $(\Omega, \mathcal{F}, \mathcal{P}, \mathcal{F})$ з фільтрацією $\mathcal{F} \equiv (\mathcal{F}_t)_{t \geq 0}; \xi_i$, – незалежні випадкові величини із функціями розподілу відповідно F_{ξ_i} , незалежні від випадкових процесів w і $\tilde{v}$ такі, що $E(f_i(\xi_i))^2 < \infty, i=1,6$.

Для довільного $\varepsilon > 0$ можна вказати такі $\delta_1(\varepsilon)$ і $\delta_2(\varepsilon)$, що виконується нерівність $M\left\{\left|x(t)\right|^2\right\} < \varepsilon$, як тільки початкова функція задачі (1), (2) задовольняє умови

$$\sup_{-\tau \leq \theta \leq 0} \left\{ \left| \psi(\theta) \right|^2 \right\} < \delta_1(\varepsilon), \quad \sup_{-\tau \leq \theta \leq 0} \left\{ \left| \psi'(\theta) \right|^2 \right\} < \delta_2(\varepsilon)$$

Список використаних джерел

1. Гихман И.И., Скороход А.В. Стохастические дифференциальные уравнения и их приложения. – К.: Наук. думка, 1982. – 612 с.
2. Хусаинов Д.Я., Шатырко А.В. Метод функций Ляпунова в исследовании устойчивости дифференциальных функциональных систем. – Киев: Изд-во Киевского университета, 1997. – 236 с.
3. Ясинський В.К., Ясинський Є.В., Юрченко І.В. Стабілізація у динамічних системах випадкової структури. – Чернівці: Вид-во “Золоті литаври”, 2011. – 738 с.
4. Берега В. Ю. Стійкість і оцінювання розв'язків стохастичних динамічних систем нейтрального типу з пуассоновими збурюваннями: Дис. канд. фіз.-мат. наук. – Чернівці.: ЧНУ, 2007. – 190 с.